

Werken aan Werk, Zorgen voor Zorg

COALITIEAKKOORD 2014 - 2018 | HORST AAN DE MAAS

Inhoud

<i>Werken aan Werk, Zorgen voor Zorg</i>	3
<i>De ambities van deze coalitie</i>	4
1. Bestuur en dienstverlening	5
2. Regionale samenwerking	8
3. Sociaal-maatschappelijk domein	10
4. Economie	14
5. Ruimte, wonen en mobiliteit	17
6. Financiële situatie	19
<i>Portefeuilleverdeling</i>	21

Werken aan Werk, Zorgen voor Zorg

Onze inwoners en ondernemers vragen om een slagvaardig bestuur. CDA, Essentie en PvdA gaan samen verder werken aan een daadkrachtige gemeente, die dicht bij haar inwoners en ondernemers staat. We kiezen een open bestuursstijl die samenwerken centraal stelt, met de samenleving als uitgangspunt in plaats van het gemeentehuis.

De uitdagingen voor onze gemeente zijn fors. Het wordt financieel gezien een moeilijke periode. Dat vraagt opnieuw slimme investeringen en vooral ombuigingen waarbij we de lasten voor inwoners en ondernemers niet willen verhogen. Ook geven we met elkaar vorm en inhoud aan de nieuwe taken in het sociale domein, inclusief de financiële kortingen door de rijksoverheid. Dat doen we sociaal, dicht bij mensen en financieel solide. We 'werken aan werk' en 'zorgen voor zorg'. Dat is een gezamenlijke opgave, van gemeentebestuur, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Verder willen we blijven werken aan een gezond ondernemersklimaat. Voor onze gemeente zijn agribusiness en toerisme & recreatie belangrijke sectoren. Dat zijn motoren waar onze gemeente op drijft. Onze bedrijvigheid bestaat vooral uit het midden- en kleinbedrijf en verdient onze steun. Goed ondernemerschap draagt bij aan werkgelegenheid in onze gemeente en werk is de beste sociale zekerheid.

De rol van de gemeente verandert sterk. De afgelopen jaren zijn we vanuit onze 'brillen' al anders gaan werken. Met meer inzet op 'zelfredzaamheid en participatie' waarbij we burgers, organisaties en bedrijven 'uitdagen' om zelf invulling te geven aan hun leefomgeving door eigen initiatieven. Met meer 'vertrouwen en verantwoordelijkheid' voor inwoners en ondernemers. Met het toepassen van 'differentiatie en maatwerk' waarbij kwaliteit boven kwantiteit gaat. En met 'kennisdelen en samenwerking', lokaal én regionaal. Ook de komende jaren beoordelen wij vraagstukken door te kijken vanuit deze brillen.

Dit coalitieakkoord van CDA, Essentie en PvdA bevat afspraken voor de komende vier jaar. We gaan 'werken aan werk' en 'zorgen voor zorg'. Het akkoord kent een andere indeling dan de huidige programmabegroting. Meer toegesneden op de grote opgaven waarvoor we staan, en meer passend bij een kleiner college en organisatie. Het is een akkoord op hoofdlijnen. Het geeft onze koers aan, zonder dat het dichtgetimmerd is. Het geeft ruimte aan de gemeenteraad om met eigen voorstellen te komen. We nodigen burgers, bedrijven en instellingen uit om met ons mee te denken én te doen. Om met eigen creatieve ideeën en initiatieven te komen.

CDA
Bob Vostermans

ESSENTIE
Bram Hendrix

PVDA
Birgit op de Laak

De ambities van deze coalitie

1. Onze inwoners, organisaties en bedrijven 'uitdagen' om zelf invulling te geven aan hun leefomgeving door eigen initiatieven (*zelfredzaamheid en participatie*). De gemeente steunt deze initiatieven.
2. Dienstverlening dichtbij en gemakkelijk geregeld. Digitaal waar het kan, persoonlijk (*face-to-face*) waar dat beter is.
3. Sociaal beleid dat eigen kracht stimuleert en een vangnet biedt voor wie het nodig heeft.
4. Sterke lokale én regionale economie door meer werk en een bloeiende Greenportontwikkeling, met aandacht voor agribusiness en toerisme.
5. Horst aan de Maas blijft de beste woongemeente in Limburg.
6. Gezond financieel perspectief door een sluitende meerjarenbegroting zonder lastenverhoging.

1. Bestuur en dienstverlening

Wat is onze uitdaging?

Inwoners en ondernemers zijn goed in staat hun eigen afwegingen te maken en verantwoordelijkheid te nemen. Zij verwachten een gemeente die ondersteunt en economische en maatschappelijke initiatieven bevordert in plaats van afremt. Een gemeente die openstaat voor creatieve ideeën en initiatieven, die het gesprek aangaat en meedenkt. Ook willen inwoners en ondernemers een klantgerichte gemeente die producten en diensten snel en gemakkelijk levert. Een gemeente die dicht bij de mensen staat, weet wat er speelt en hierop inspeelt, en zorgt voor wederzijds vertrouwen.

Wat willen we bereiken?

Bestuursstijl We zijn daadkrachtig, betrokken en betrouwbaar. We zoeken actief de samenwerking op. Betrokkenheid van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn nodig om te komen tot het beste resultaat. We benaderen hen met een open houding en communicatie, en heldere en eerlijke antwoorden. We komen afspraken na.

Dienstverlening De vraag van onze inwoners en ondernemers is leidend. Klantgerichtheid, efficiëntie en effectiviteit zijn sleutelwoorden. Digitaal waar het kan, persoonlijk (face-to-face) waar dat beter is. We ontwikkelen, samen met partners, nieuwe dienstverleningsconcepten op het gebied van jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en participatie. We streven naar proactief relatiebeheer om nieuwe ondernemers te trekken en bestaande ondernemers te behouden.

We kijken ook naar het bestuur (raad en college) en zetten in op snellere afdoening van zaken. Met snellere besluitvormingsprocedures en strikte afdoeningstermijnen waar ook college en raad zich aan verbinden. Meetbaar en controleerbaar. De raad gaat voorop in doelmatigheid van besluitvorming.

Veiligheid In het voorkomen en oplossen van (lokale) veiligheidsvraagstukken zetten we in op de verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van burgers en ondernemers. Van hen verwachten we dat ze zelf (basale) beschermingsmaatregelen nemen om onveiligheid en criminaliteit te voorkomen. Ook voor het op orde houden van de omgeving en bijvoorbeeld het aanspreken op ongepast gedrag en melden van misstanden, stimuleren we dat zij zelf initiatief tonen. We richten onze inzet op het creëren van randvoorwaarden en afspraken om dit mogelijk te maken.

Op regionaal niveau neemt de gemeente zijn rol in het belang van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Duurzaamheid We stimuleren en faciliteren duurzaamheid op verschillende terreinen. Er blijft ruimte voor slimme investeringen in duurzaamheid als deze zich binnen een redelijke termijn terugverdienen. We kiezen daarbij voor een pragmatische aanpak in samenwerking met inwoners en andere partners.

Wat spreken we af?

Bestuursstijl en dienstverlening

1. De gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie werken zoveel mogelijk van buiten naar binnen, vanuit de vraag en behoefte van de inwoner en ondernemer. Daartoe bezoekt het college, samen met raadsleden, jaarlijks elk dorp en wordt er overlegd met inwoners en organisaties. Om in contact te blijven met de gemeenschap in Horst aan de Maas bezoeken we ook regelmatig scholen, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
2. Bij het maken van beleid starten we in gesprek met betrokkenen in de samenleving ('beginspraak'). Dit voorkomt irritatie, onbegrip en klachten. Inwoners kunnen bij dorps- en wijkraden terecht voor hun wensen, ideeën en problemen om vervolgens samen aan de slag te gaan.
3. We raadplegen inwoners regelmatig via het online Burgerpanel Horst aan de Maas over de kwaliteit van onze dienstverlening, communicatie en uitvoering van beleid.
4. Het college geeft jaarlijks via een dashboard inzicht aan de gemeenteraad in het aantal en soort initiatieven van inwoners en ondernemers om hun (leef)omgeving te verbeteren. Met een inzicht in de wel of niet geboden gemeentelijke ondersteuning.
5. We hanteren duidelijke servicenormen voor onze inwoners en ondernemers binnen welke termijn we producten en diensten, zoals vergunningen en subsidies, leveren. Het college rapporteert per kwartaal kort en duidelijk hierover.

Veiligheid

6. Handhaving zetten we alleen daar in waar het echt nodig is. Handhaving is niet altijd en overal mogelijk. Dit lossen we in samenspraak op met inwoners. Sociale controle en elkaar aanspreken op storend gedrag zijn noodzakelijk. De gemeente gaat door met het ondersteunen van initiatieven die gemeenschapszin bevorderen.
7. We blijven ons inzetten om de beleving van veiligheid verder te vergroten door samen met inwoners oplossingen te zoeken.
8. Veiligheid in uitgaanscentra regelen we samen met (horeca-)ondernemers. Een veilig, verzorgd en gezellig centrum is in het belang van de ondernemer en van de bezoekers, jong en oud. Dag en nacht.
9. We geven extra prioriteit aan het voorkomen van drugsgebruik en alcoholmisbruik bij jongeren. Te vaak is er bij overlast sprake van alcoholmisbruik, vooral bij jongeren. Samen met jongeren (hun keten), ouders, horeca, supermarkten, scholen gaan we door met de preventieve aanpak (zoals eerder met 'lekker Friz').
10. We willen de huidige capaciteit van de politie en een fysieke politiepost in Horst aan de Maas behouden.
11. We streven bij de brandweezorg naar een gezonde balans tussen repressie en preventie. Bij repressie streven we naar een adequaat beveiligingsniveau, dat georganiseerd is in een efficiënte veiligheidsregio. De efficiëntieslag wordt gevonden in de bureaucratie, de operationele winst ligt bij de brandweerlieden. De brandweezorg blijft gestoeld op mensen uit de plaatselijke samenleving die professioneel maar op vrijwillige basis zich hiervoor inzetten. We waken ervoor

dat structuurdiscussies negatief werken naar de inzet en betrokkenheid van onze vrijwillige brandweermensen.

12. We werken aan een efficiënt ingerichte Veiligheidsregio Limburg-Noord waarbij de (politieke) sturing en verantwoording zijn geborgd.

Duurzaamheid

13. We geven invulling aan de door de gemeenteraad benoemde duurzaamheidsthema's: 'bouwen/wonen' (energiezuinig en levensloopbestendig), 'bedrijfsvoering gemeentelijke organisatie', 'gezond' (waaronder de mogelijke inzet van een gezondheidseffectscreening) en 'ondernemen'. We werken deze samen met inwoners en partners uit tot concrete businesscases. Er gebeurt in onze gemeente al veel op het gebied van duurzaamheid. De gemeente geeft daarbij het goede voorbeeld, stimuleert en etaleert initiatieven.

2. Regionale samenwerking

Wat is onze uitdaging?

Regionale samenwerking is bij het bepalen van onze (nieuwe) gemeentelijke rol in de samenleving een belangrijk onderwerp van gesprek. Zowel vanuit – verplichte - samenwerking en opschaling vanuit de rijksoverheid (sociaal domein, veiligheidsregio, RUD) als vanuit welbewust zelfgekozen samenwerking en schaalvergroting tussen gemeenten (op beleid, uitvoering, en/of bedrijfsvoering).

Ook Horst aan de Maas bepaalt hierin haar positie. Met een leidende rol in de regio op het gebied van agribusiness. Van nature zijn we sterk in de agribusiness, met de aanwezigheid van vele sectoren en kennis en innovatie. We zetten onze eigen, natuurlijke kernkwaliteiten op deze gebieden zo goed mogelijk in. Voor en mét anderen voor een gezamenlijk resultaat.

Een belangrijk aandachtspunt is enerzijds de balans tussen succesvol samenwerken in de regio, en behartiging van lokale speerpunten en belangen en anderzijds de democratische legitimiteit en verantwoordelijkheid.

Wat willen we bereiken?

Samenwerking is geen doel, maar een middel. Samenwerken moet toegevoegde waarde hebben. Dit betekent dat we op zoek gaan naar de gebieden waar we onze partners belangrijke meerwaarde te bieden hebben, en waar wij een toegevoegde rol kunnen hebben. Vervolgens onderzoeken we wat het gezamenlijk voordeel kan zijn, in het belang van onze inwoners. Een goed draaiende regionale economie, meer hoogwaardige werkgelegenheid, een goede uitvoering van de decentralisatietaken en een efficiënte bedrijfsvoering zijn belangrijke regionale doelen.

We willen een krachtige positie innemen in de regio. Een verdergaande herindeling is de komende jaren niet aan de orde. Voor de samenwerking in het sociale domein geldt: uitvoering dicht bij burgers in de eigen gemeente, regionaal waar dat een gezamenlijke meerwaarde heeft of verplicht is. De 'Horster' maat wordt als prettig ervaren, zowel in voorzieningen als in contacten met de inwoners. Bij het mogelijk aangaan van gemeenschappelijke regelingen kijken we zorgvuldig naar een mate van bestuurlijke invloed die wenselijk en mogelijk is. En we trekken op velerlei gebieden samen op met onze bestuurlijke partner de provincie Limburg.

Samenwerkingsverbanden op economisch gebied zijn van belang voor onze gemeente en de regio. We willen in het DCGV-gebied (Greenpark Venlo) vooruitstrevende, innovatieve bedrijven in de agribusiness, voeding, handel en logistiek voldoende vestigingsmogelijkheden bieden. We investeren in het innovatieve vermogen van de agrarische sector, bijvoorbeeld door bijdragen aan het Greenport Venlo Innovation Center (GVIC). De toekomst van Horst aan de Maas ligt in een sterke regio.

Wat spreken we af?

1. We geven binnen de regio inhoud aan de natuurlijke, richtinggevende en initiërende rol van Horst aan de Maas op het gebied van agribusiness.
2. De belangrijke positie die Horst aan de Maas inneemt op het gebied van toerisme en recreatie willen we behouden en versterken.
3. We willen door regionale initiatieven banen scheppen, ook voor hogeropgeleide jongeren uit de eigen regio. Samen met de universitaire en hbo-onderwijsmogelijkheden kunnen de regionale initiatieven ervoor zorgen dat jongeren die de regio al verlaten hebben, weer terugkeren.
4. We ondersteunen de komst van de Greenport Campus naar de Regio Venlo. Als aandeelhouder van DCGV stimuleren we ontwikkelingen positief-kritisch in Greenport. Daarbij zetten we in op SMART geformuleerde resultaatsverplichtingen, waardoor meer dan nu het geval is een beweging ontstaat om uitgifte van gronden en gewenste ontwikkelingen in onderwijs en kennis om te zetten van ambities naar uitvoering.
5. Voor betere sturing in de regio ontwikkelen we samen met de andere regiogemeenten een dashboard met indicatoren om prestaties te monitoren.
6. De lokale werkgeversbenadering in het sociale domein bekijken we in nauwe samenhang met de regionale werkgeversdienstverlening.
7. We zoeken actief naar contacten met partijen in andere belangrijke economische regio's, waaronder Brainport Eindhoven, Stadsregio Arnhem-Nijmegen en in het Duitse grensgebied. We willen de (Eu)regio bekend maken bij (overheids-)instanties en bedrijven die een bijdrage kunnen leveren binnen onze regio.
8. We zetten de verkenning van de (preferente) samenwerking met de gemeente Venray door, waarbij we rekening houden met elkaars mogelijkheden en keuzes.

3. Sociaal-maatschappelijk domein

Wat is onze uitdaging?

De rijksoverheid decentraliseert en bezuinigt. We bereiden ons voor op nieuwe taken vanaf 2015 op het gebied van de jeugdzorg, de maatschappelijke ondersteuning (met overheveling begeleiding vanuit AWBZ) en de arbeidsmarkt (Participatiewet). Met minder geld dan de rijksoverheid nu uitgeeft voor deze taken. Elk van de decentralisaties is op zich al een majeure operatie.

We staan voor de opgave om een verandering te realiseren van zware (dure) zorg, naar lichte (preventieve) vormen van advies/hulp/ondersteuning. En van individuele voorzieningen naar collectieve voorzieningen. Doel is dat de inwoners die het nodig hebben ondersteuning krijgen die aansluit op de persoonlijke situatie en behoeften. Dit kan door naast de professionele zorg optimaal gebruik te maken van het grote aantal vrijwilligers en van het zelf-organiserend vermogen van onze gemeenschap. Op deze manier wordt de zorg (weer) mensgericht, financieel houdbaar en maatschappelijk ingebed. Dit vergt een houding van een overheid die durft los te laten. Een andere cultuur en houding is nodig, zowel in de politiek als in de organisatie.

Goede voorzieningen, zoals een basisschool, een plaats voor ontmoeting en voor sport, zijn belangrijk voor ieder dorp. De kwaliteit van deze voorzieningen bepaalt mede de leefbaarheid van onze gemeente. Demografische ontwikkelingen (meer ouderen, minder jongeren, bevolkingskrimp) leiden tot nieuwe vraagstukken in relatie tot de voorzieningen in onze dorpen. Nu, maar zeker in de toekomst. De gemeente ondersteunt toekomstverkenningen met de inwoners in de diverse dorpen. Deze discussies en actief burgerschap zijn van wezenlijk belang voor de instandhouding van verenigingen, ontmoetingsplaatsen en gemeenschapszin in onze dorpen.

Wat willen we bereiken?

Sociaal domein De veranderende visie, het integrale karakter en de aangekondigde korting op de rijksbijdragen, maken dat we de zorg en ondersteuning van onze inwoners anders willen en moeten vormgeven. Hiermee hebben we afgelopen tijd al goede, voorbereidende stappen gezet.

De ambities voor de decentralisaties in het sociaal domein laten zich samenvatten als:

- meer maatwerk, zelfredzaamheid en betrokkenheid van burgers;
- minder hulpverleners rond één huishouden;
- meer mensen aan het werk krijgen;
- voorkomen van (escalatie van) problemen;
- efficiëntere en effectievere ondersteuning, dicht bij de mensen;
- maximale kruisbestuiving tussen de drie decentralisaties onderling, maar ook tussen de decentralisaties en het reguliere beleid, met als uitgangspunt dat het geheel meer is dan de som der delen, en
- cultuurverandering bij politiek, organisatie en inwoners.

Leefbaarheid / maatschappelijke voorzieningen We streven naar slimme, flexibele combinaties van functies in multifunctionele voorzieningen voor ontmoeting, leesbevordering, onderwijs, sport, vrije tijd,

zorg en welzijn. We willen een veelzijdig en betaalbaar aanbod in de dorpen. Kwaliteit gaat daarbij boven kwantiteit.

We willen het actieve verenigingsleven als bindmiddel van onze lokale samenleving op peil houden. Het verenigingsleven kan niet zonder vrijwilligers. Dat betekent dat wij als gemeente hen voldoende ondersteunen.

Wat spreken we af?

Sociaal domein

1. Het programmaplan 'Goed voor elkaar' is de leidraad voor het behoud van goede zorg voor de mensen in Horst aan de Maas. Met drie pijlers:
 - **Zelfredzaamheid als basis.** Mensen gaan in eerste instantie zelf of met hulp uit de eigen omgeving op zoek naar oplossingen bij problemen of behoefte aan ondersteuning. Als dat niet lukt, is er professionele ondersteuning. De gemeente staat voor mensen klaar bij die zoektocht. Niemand valt tussen wal en schip.
 - **Zorg en ondersteuning zijn dichtbij en laagdrempelig beschikbaar.** Er is gebiedsgericht een goed en toegankelijk netwerk van organisaties, vrijwilligers en professionals waar inwoners terecht kunnen voor raad en/of daad. Zorg, zeker ook voor de meest kwetsbaren, is zo goed geregeld.
 - **Vraagverheldering is het vertrekpunt voor zorg en ondersteuning.** In een gesprek bij mensen thuis worden de werkelijke problemen vastgesteld om samen te bespreken wat nodig is om de inwoner verder te helpen. Daarbij gaan we uit van de eigen kracht van mensen.
2. We kiezen voor een sturingsmodel met een centrale rol voor de gemeente en afspraken met samenwerkingspartners ('regie- en samenwerkingsmodel'). De gemeente heeft de regie over de uitvoering en de werkprocessen rond toegang tot zorg/ondersteuning en casusregie. De gemeente en de zorgverzekeraar gaan samenwerkingsverbanden aan met netwerken en organisaties van burgers en organisaties op het gebied van welzijn en zorg (soms in de vorm van opdrachtgever-opdrachtnemer relaties; soms in de vorm van partnerschap).
3. We streven bij de uitvoering van de nieuwe taken naar kwaliteit met een hoge klanttevredenheid van de mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben.
4. De kosten voor de gemeente blijven binnen de toegewezen budgetten voor de nieuwe taken. Ook de uitvoeringstaken worden uit het budget betaald. Tot en met 2017 blijven de budgetten die we voor de nieuwe taken krijgen, behouden binnen de deelbegroting sociaal domein ten behoeve van de risico's, preventie en innovatie. We gaan op zoek naar kruisbestuivingen tussen decentralisatietaken en het reguliere gemeentelijke beleid. Middelen zijn onderling uitwisselbaar, als hierdoor een meerwaarde ontstaat binnen het brede beleid op werk, zorg en welzijn. Denk bijvoorbeeld aan preventieve jeugdzorgprojecten die zwaardere (dure) zorg voorkomen, aanpassingen op de werkvloer waardoor arbeidsgehandicapten aan de slag kunnen, en mogelijkheden voor mantelzorgwoningen ter voorkoming van verhuizing naar een zorginstelling.
5. De gemeente ontwikkelt een talentenbank voor vrijwilligers, waarmee maatschappelijke participatie wordt bevorderd en/of werkzoekenden hun kansen op de arbeidsmarkt kunnen vergroten.

Onderwijs

6. Onderwijs, ondernemers en overheid maken werk van een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De gemeente stimuleert deze samenwerking.
7. Ons uitgangspunt is behoud van basisscholen met kwaliteit van onderwijs, gedragen door de gemeenschap.
8. We willen peuterspeelzaalwerk in zoveel mogelijk kernen behouden.
9. We willen dat alle jongeren het onderwijs verlaten met een startkwalificatie. De effectieve aanpak in onze regio voor terugdringing van schoolverzuim zetten we door.
10. De gemeente ziet toe op goede regionale samenwerking tussen diverse scholen en schoolbesturen en houdt zodanig zicht op de ontwikkelingen in het passend onderwijs voor alle kinderen.

Verenigingen, cultuur en sport

11. We herzien deze bestuursperiode de subsidiekaders. Dit doen we mede in het licht van maatschappelijke en demografische ontwikkelingen. Samen met verenigingen willen we komen tot heldere subsidiekaders, die bijdragen aan onze gezamenlijke doelstellingen. Uitgangspunt is dat op het totaalbudget niet wordt gekort. We willen naast financiële steun ook kijken naar andere vormen van steun aan verenigingen als onderdeel van de kaders.
12. De gemeente stimuleert samenwerking tussen (sport-)verenigingen als dat de kwaliteit, prijs en continuïteit van voorzieningen en verenigingen bevordert. Belangrijk is dat samenwerking van 'onderop' wordt gedragen. De inzet van de combinatiefunctionarissen en buursportcoaches ondersteunen deze processen.
13. 't Gasthoês in Horst wordt een verzamelplaats waar cultuuruitingen samenkomen en elkaar versterken. Ook wordt dit de centrale plek voor laagdrempelige ontmoeting. Naast de bestaande cultuuruitingen stimuleren we ook nieuwe culturele uitingen, waarbij openbare toegankelijkheid het uitgangspunt is. De gemeente biedt steun aan nieuwe vormen van (jongeren)cultuur.
14. De gemeente streeft ernaar de kernfuncties voor de bibliotheek van de toekomst in de herontwikkeling van 't Gasthoês op te nemen.
15. We zetten het beleid voor schoolbibliotheken voort.
16. De gemeente ziet een taak voor de streekomroep als belangrijk middel van communicatie en informatie.
17. We stimuleren initiatieven die zorgen voor meer kunst in de openbare ruimte.
18. Bij de inrichting van de openbare ruimte kijken we creatief naar laagdrempelige en toegankelijke sportgelegenheden. Bij initiatieven om sport in de openbare ruimte te bevorderen denken we, daar waar nodig, mee.

Integraal accommodatiebeleid

19. Er liggen knelpunten en kansen bij de accommodaties in onze gemeente, onder andere verouderde parken, leegkomende schoolgebouwen, en bij het Dendroncollege / Kasteelse Bossen. De meerjarenbegroting laat een forse uitdaging zien op het terrein van exploitatie en beheer van accommodaties. Rekening houdend met de demografische ontwikkelingen, taakstellende bezuinigingen, oplopende tekorten en teruglopende inkomsten voor gemeente, verenigingen en stichtingen wordt er onderzoek verricht naar de meest optimale spreiding van faciliteiten over Horst aan de Maas. Kwaliteit van de voorzieningen gaat hierbij voor kwantiteit.

20. We wachten de uitkomsten van het verdiepend onderzoek naar de mogelijke realisatie van een regionaal zwembad en nieuwe exploitatievormen of privatisering van het huidige bad 'De Berkel' af, daarna volgt een beslissing. Leidend hierbij is het goed bedienen van alle verenigingen en doelgroepen, nu en in de toekomst. Bij de afweging zijn de financiële haalbaarheid, de bereikbaarheid, de locatiekeuze en het draagvlak binnen onze gemeente belangrijke voorwaarden.

4. Economie

Wat is onze uitdaging?

Horst aan de Maas is van nature sterk in agribusiness en toerisme & recreatie. De economische ontwikkeling staat de komende jaren in het teken van behoud en ontwikkeling van werkgelegenheid, lokaal en regionaal. Een bijzondere opgave daarin is onze pijlers agribusiness en toerisme & recreatie goed te faciliteren. De economische ontwikkeling heeft ook een belangrijke koppeling met onze sociale vraagstukken. Bij het stimuleren van de lokale werkgelegenheid speelt 'social return' een rol. Niet alleen bij opdrachten vanuit de gemeente, maar ook via onze partners.

Wat willen we bereiken?

We willen de lokale economie, in het bijzonder de agribusiness, maakindustrie, het midden- en kleinbedrijf en de toeristische sector, ruimte blijven bieden om zich te ontwikkelen.

De gemeente heeft een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en instellingen. Door minder regels, acceptabele lokale belastingen, goede bereikbaarheid, een hoogwaardige woonomgeving en een goede kennisinfrastructuur. De grondhouding van de gemeente bij een aanvraag van een ondernemer gaat uit van haalbaarheid: hoe het kan, in plaats van waarom het niet kan. Bestemmingsplannen zijn zo flexibel mogelijk ingericht, maar dienen tevens als garantie voor burgers voor de kwaliteit van hun leefomgeving. Door middel van proactief relatiebeheer willen we nieuwe bedrijven trekken en bestaande bedrijven behouden. We richten ons op het versterken van netwerken gericht op het verbeteren van de economie, passend bij de kenmerken van onze gemeente.

We willen in het bijzonder een belangrijke rol spelen in de (grensoverschrijdende) agribusiness. Dit betekent onder meer een sterkere verankering van de agribusiness in de politiek door een goed georganiseerde lobby in de richting van regionale en nationale overheidsinstanties en regeringen. En een gezamenlijke opstelling en realisatie van een grensoverschrijdend agribusiness programma.

Wat spreken we af?

1. We professionaliseren het toerisme verder. Op het gebied van promotie nemen we deel in Leisureport. Wij willen deze samenwerking versterkt voortzetten waarbij we ondernemers blijven stimuleren om gebruik te maken van de promotieactiviteiten van Leisureport. We hebben daarbij ook oog voor de deelnamemogelijkheden van kleinere recreatieondernemers. Op het gebied van recreatie en toerisme willen we onze positie behouden en uitbouwen. Dit gaan we doen door zorg te dragen voor kwaliteitsverhoging. Via de structuurvisie en bestemmingsplannen bieden we ruimte aan initiatieven van ondernemers.
2. We willen in het buitengebied van Maasgaard economische activiteiten meer ruimte bieden en versterken in samenhang met de unieke landschappelijke en natuurlijke waarden. De economische ontwikkeling moet gepaard gaan met een verhoging van de kwaliteit van de leefomgeving in het natuur- en waterrijke buitengebied. Hiermee werken we aan een sterke drager voor het recreatief perspectief en de leefbaarheid binnen onze gemeente. Om deze gebiedsvisie te realiseren bundelen we samen met de gemeente Venray, Waterschap Peel- en Maasvallei en

provincie Limburg de krachten en financiële middelen. De financiering vindt plaats met reguliere subsidies en middelen, maar ook met compensatiegelden als gevolg van economische ontwikkelingen, die in het gebied plaatsvinden. Door de clustering van diverse geldstromen ontstaat een efficiënte inzet van gelden.

3. We spannen ons met behulp van de gemeentelijke structuurvisie en het ambitieuze gebiedsplan in de Maasgaard in om voldoende goede landbouwgrond voor de agrarische sector te behouden.
4. Er komt een (virtueel) ondernemersplein waar (startende) ondernemers elkaar kunnen ontmoeten, adviseren en krachten kunnen bundelen. Daarnaast realiseren we in samenspraak met onze ondernemers een proactief relatiebeheer middels een duidelijk en herkenbaar aanspreekpunt binnen de gemeente.
5. We blijven in gesprek met ondernemers, denken in kansen en werken aan minder en heldere regels.
6. De gemeente onderzoekt de mogelijkheden en zet in op een dekkend netwerk van snel internet in het buitengebied.
7. De gemeente sluit een 'sociaal akkoord' met lokale ondernemers en andere partners om de gezamenlijke opgave op de arbeidsmarkt te realiseren. Minimaal uitgangspunt is dat het aantal uitkeringsgerechtigden niet verder toeneemt (instroom = uitstroom). De gemeente onderzoekt de mogelijkheid om bedrijven die op een (boven-)proportionele wijze hier invulling aan geven in aanmerking te laten komen voor een passende tegenprestatie.
8. Het MKB is de motor van onze lokale werkgelegenheid. We blijven in gesprek om betrokken te zijn bij het midden- en kleinbedrijf en waar mogelijk te faciliteren en te ontwikkelen.

5. Ruimte, wonen en mobiliteit

Wat is onze uitdaging?

Horst aan de Maas is een ondernemende plattelandsgemeente. In het omvangrijke buitengebied wordt gewerkt, gerecreëerd en in mindere mate ook gewoond. Landbouw neemt daarbij een belangrijke plaats in. Het aantrekkelijk houden van de buitenruimte van Horst aan de Maas is een blijvende uitdaging. We staan voor de opgave om de buitenruimte duurzaam in te richten en het onderhoudsniveau op peil te houden.

Het functioneren van de gemeenschappen in de kernen binnen de regio vraagt om een gedifferentieerde leeftijdsopbouw; jong en oud, elke leeftijdscategorie, moet er zich kunnen welbevinden. Met voldoende mogelijkheden voor de huidige inwoners van de verschillende kernen om er te kunnen blijven wonen, ongeacht de levensfase of economische situatie. Een gedifferentieerde bevolkingssamenstelling vraagt om een gedifferentieerde woningvoorraad. Ook in de toekomst moeten er voldoende woningen van de juiste 'kwaliteit' zijn, met een juiste balans tussen koop en huur. In het licht van de demografische ontwikkelingen is een kwaliteitsslag nodig. Met een flexibelere woningvoorraad. Onze uitdaging is om binnen deze context inbreiding boven uitbreiding te laten gaan. Benoemde woningbouwexploitaties vragen om daadkrachtig inspelen op de behoefte, rekening houdend met de benodigde exploitatie-uitkomsten.

Op het gebied van mobiliteit zijn goed onderhoud van de wegen, verkeersveiligheid en –leefbaarheid en duurzaamheid de uitdagingen.

Wat willen we bereiken?

Ruimte We streven naar een vitale en duurzame land- en tuinbouw en zetten in op behoud van het karakteristieke Noord-Limburgse landschap. De in 2013 vastgestelde structuurvisie vormt samen met het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) het toetsingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied.

Wonen Samen met publieke en commerciële partners willen we de kwaliteit van de woningvoorraad in Horst aan de Maas op peil houden. We geven prioriteit aan nieuw gebruik van bestaande bebouwing, inbreiding voor uitbreiding, revitalisering van bestaande wijken. Basisuitgangspunt is bouwen naar behoefte. De gemeente schept kaders en voorwaarden, de markt is aan zet om vraag en aanbod verder in te vullen. Ook arbeidsmigranten willen we passende huisvesting bieden, afhankelijk van de tijd die ze binnen onze gemeente verblijven (blijvend of seizoensgebonden).

Mobiliteit We streven naar goede verkeersverbindingen (per auto, trein, fiets en openbaar vervoer) en aantrekkelijke recreatieve routestructuren. Het gebied in en rond Horst aan de Maas kent een grote verscheidenheid. Naast belangrijke werkgelegenheidsconcentraties rondom Venlo zijn er gebieden met grote landschappelijke waarden. Het uitgangspunt voor de mobiliteitsvisie is de kwaliteiten van het gehele gebied in en rondom Horst aan de Maas (op de schaal van regio Noord-Limburg) te versterken.

Wat spreken we af?

Ruimte en wonen

1. We ontwikkelen een goede monitor om de effecten van de met de structuurvisie ingezette koers te kunnen meten en rapporteren. Een eerste evaluatiemoment is in het najaar van 2014. De aandacht gaat onder meer uit naar de ontwikkeling van glastuinbouwbedrijven in/nabij concentratiegebieden, naar de (eenvoudige) omzetting van agrarische woningen naar burgerwoningen en naar het mogelijk maken van verbouwingen voor mantelzorg.
2. Omdat volksgezondheid voorop staat en de intensieve veehouderij een belangrijke sector is in onze gemeente volgen we nadrukkelijk het grootschalig gezondheidsonderzoek van het RIVM. We blijven in overleg met de rijksoverheid en de provincie om actuele inzichten op dit gebied te delen.
3. We stimuleren starterswoningen, waarbij bestaande bebouwing wordt benut. Tevens stimuleren we nieuwe woonconcepten, zoals de 'IKEA'-woning.
4. We monitoren scherp en objectief de werkelijke woonbehoefte. Samen met de dorpsraden maken we een scan van wijken en kernen om te onderzoeken welke ontwikkelingen wenselijk zijn voor een betere woon- en leefkwaliteit. De gemeente start – bij aangetoonde woonbehoefte - voldoende grondexploitaties om woningen te kunnen bouwen naar behoefte.
5. Jaarlijks worden prestatieafspraken gemaakt met als inzet een structurele gebiedsgewijze woningverbetering (en verduurzaming) en de (ver-)bouw van huurwoningen, daar waar aantoonbaar behoefte is. Indien nodig willen we corporaties en/of marktpartijen verleiden dit te gaan doen. De gemeente is tegen clustering van kernen waar het gaat om woningbouw, als daar geen draagvlak voor is in de betreffende kernen.
6. De gemeente ontwikkelt faciliterend beleid om te zorgen dat eigenaren van woningen worden geprikkeld hun eigen woning aan te passen zodat men er zolang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen.
7. We voeren een passend beleid, zowel kwalitatief als kwantitatief, voor de huisvesting van arbeidsmigranten, afhankelijk van de (deels) afwijkende woningbehoefte van deze doelgroep. Het vastgestelde beleid wordt strikt gehandhaafd. Daarnaast maakt de gemeente pragmatische afspraken met werkgevers/huisvesters over het actief in- en uitschrijven van arbeidsmigranten in de Basisregistratie Personen (BRP).
8. De kwaliteit van de openbare ruimte bepaalt mede ons leefklimaat. Dit verdient een impuls. We zetten daarbij in op optimale betrokkenheid van inwoners en groengroeperingen bij het opstellen en uitvoeren van het beleid tot behoud en versterking van onze natuurlijke omgeving. De historisch gevormde leefomgeving, het dorpseigene, willen we behouden.

Mobiliteit

9. We willen de wegen onderhouden op veilig en functioneel niveau, volgens de landelijke standaarden. Het vastgestelde niveau is 'basis' en vormt de ondergrens voor rationeel wegbeheer. De actuele onderhoudstoestand is te omschrijven als 'sober'. Een inhaalslag wordt voorbereid.
10. De gemeente zorgt voor veilige (toeristische) fietsverbindingen en kan ondersteunend zijn bij voorlichting over verkeersveiligheid.
11. Parkeren is en blijft gratis in Horst aan de Maas.
12. We willen als gemeente samen met de provincie de rijksoverheid bewegen de Maaslijn te verdubbelen en te elektrificeren. Daarnaast ondersteunt de gemeente de inzet van de provincie voor de realisatie van Station Grubbenvorst / Greenport. Ook maken we ons sterk voor het behoud van de huidige status van station Horst-Sevenum.
13. De mogelijkheden van een praktische oplossing voor het verkeersknelpunt bij het station Horst-Sevenum worden nader onderzocht.
14. In het kader van de Maasbeveiliging werkt de gemeente mee aan de Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum (GOW). Gedurende de projectfase blijft de gemeente de verkeersveiligheid borgen. De buitendijkse panden in het centrum van Broekhuizen worden in projectvorm door een maatwerkoplossing beveiligd. De gemeente zet zich in voor het opnemen van toeristisch-recreatieve ontwikkelingen, passend bij de aard en schaal van Broekhuizen, in de planuitwerking.
15. We monitoren actief de vastgestelde randwaarden voor het geluid (lage frequentie), stof en andere milieuaspecten voor de centrale verwerkingsinstallatie voor zand en grind in het Raaieind ten zuiden van Grubbenvorst.
16. We willen een goed dekkend en laagdrempelig openbaar vervoernetwerk waarbij grotere kernen bereikbaar zijn met openbaar vervoer. In kernen met een bushalte is minimaal één bushalte voor eenieder toegankelijk en voorzien van een fietsenstalling. De kern Horst en station Horst-Sevenum hebben een centrale plaats in het openbaar vervoernetwerk. De provincie Limburg is opdrachtgever voor het lijngebonden openbaar vervoer en besteedt de concessie aan. De gemeente blijft in het traject naar de aanbesteding betrokken bij het opstellen van het programma van eisen en de doorvertaling naar een bestek. De gemeente is en blijft verantwoordelijk voor het doelgroepenvervoer en zorgt ervoor dat dit zo goed mogelijk aansluit op de nieuwe situatie in het openbaar vervoer.

6. Financiële situatie

Wat is onze uitdaging?

Horst aan de Maas heeft de afgelopen jaren vroegtijdig ingespeeld op de weinig rooskleurige financieel-economische werkelijkheid. De effecten van de drie decentralisaties in het sociale domein zijn al ingecalculleerd (voor een bedrag van 6,5 miljoen euro). De gemeentelijke organisatie is afgeslankt, wat een structurele besparing oplevert van 3 miljoen euro voor 2015, oplopend naar 5 miljoen in 2018. Door tijdig bij te sturen met bezuinigingen van in totaal ruim 19 miljoen euro, is de begroting sluitend in 2014. Ook in meerjarig perspectief (2017) kent de begroting een kleine plus.

Maar het financiële beeld voor de komende jaren is desondanks weinig florissant. De exploitatie, ook in meerjarig perspectief in 2018, laat met de meest recente inzichten grote tekorten zien. Dit komt door autonome ontwikkelingen, onvoorziene kosten voor het onderhoud van gebouwen, en de herijking van het gemeentefonds met ingang van 2015. Dit terwijl er al een zware taakstellende opgave ligt van circa 19 miljoen euro, waarvan nog 4 tot 5 miljoen euro moet worden gerealiseerd. Bovendien daalt het eigen vermogen van de gemeente verder, van 42 miljoen euro in 2014 naar 34 miljoen in 2017. Dit geheel vraagt om een innovatieve benadering. Niet zomaar bezuinigen maar slimmer organiseren, slim investeren voor duurzaamheidsdoelen en een beroep doen op de eigen creativiteit van burgers, ondernemers en organisaties.

Wat willen we bereiken?

We willen een sluitende meerjarenbegroting. Een financieel huishoudboekje dat op orde is, met een gemeente 'in control'. We willen de gemeentelijke belastingen niet verhogen, dus we ontkomen niet aan aanvullende bezuinigingen. We kiezen niet voor de kaasschaaf, maar maken concrete keuzes vanuit een gedeelde manier van kijken vanuit onze bekende 'brillen': (1) zelfredzaamheid en participatie, (2) vertrouwen en verantwoordelijkheid, (3) differentiatie en maatwerk, en (4) kennisdelen en samenwerken. Dit vraagt een andere mind-set en houding.

Financieel solide beleid gaat hand in hand met een andere aanpak van veel beleidsterreinen. Het gaat erom dat we de keten van samenwerking goed organiseren. Wij denken dat dat kan door over grenzen heen te kijken en organisaties via slimme allianties tot vernieuwende arrangementen te laten komen. We gaan dus volop in gesprek met inwoners, bedrijven en organisaties/instellingen om dit te bereiken.

Wat spreken we af?

1. Uitgangspunt is dat in de komende vier jaren de lastendruk (OZB, riool en afval) voor burgers en bedrijven gemiddeld gelijk blijft en dat alleen op inflatie kan worden gecorrigeerd.
2. We stellen een meerjarig sluitende begroting 2015 t/m 2018 op. Hiervoor zijn aanvullende ombuigingen noodzakelijk (zie onderstaande tabel).
3. We gaan zeer terughoudend om met het aanspreken van het eigen vermogen, bovenop de reeds voorziene ontwikkeling.

4. Vertrekpunt voor de jaarlijkse begrotingscyclus is een door de gemeenteraad vastgestelde Kadernota.
5. In beginsel worden financiële meevallers aangewend om de bezuinigingstaakstelling te verminderen.

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de denkrichtingen voor noodzakelijke aanvullende ombuigingen, die wij als coalitie voor ogen hebben om tot een sluitende begroting in 2018 te komen. In totaal gaat het om een bedrag van circa 850.000 euro. De afzonderlijke denkrichtingen zijn voorzien van een indicatief bedrag. Wij werken onderstaande denkrichtingen in het kader van de reguliere begrotingscyclus verder uit. Hierbij gaan we uit van onze 'brillen' om tot zo innovatief mogelijke oplossingen te komen.

NOODZAKELIJKE OMBUIGINGEN			
Denkrichting	Omschrijving	Indicatief (structureel)	bedrag
Veiligheidsregio	Op de post regiobrandweer zijn door meer inzet op preventie en eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven en minder bureaucratie (efficiency) extra besparingen mogelijk. Horst aan de Maas brengt dit in bij de behandeling van de regiobegroting.	100.000 euro	
Vervoersstromen	De aanbesteding voor het leerlingenvervoer heeft ertoe geleid dat de al opgenomen stelpost van 100.000 euro met 225.000 euro verhoogd kan worden. Daarnaast wordt de eerder als niet haalbaar bestempelde bezuiniging op de overige vervoersstromen, nu als realistisch en haalbaar geacht. Door innovatieve oplossingen is 75.000 euro haalbaar.	300.000 euro	
Projecten	Aan de kostenkant van projecten zijn innovatieve besparingen mogelijk. Daarnaast is in de grondexploitaties een bepaalde planning van winstneming voorzien. Als deze scherp wordt gemonitord en in de eindafrekening wordt gehaald, dan leidt dit tot een verhoging van het eigen vermogen. Dit leidt vervolgens tot een rentevoordeel.	100.000 euro	
Taakstellende innovatieve bezuinigingen binnen de programma's	Het college werkt met de ambtelijke organisatie nieuwe innovatieve voorstellen uit in de vorm van business cases, zoals inkoop en schoonmaak- werkzaamheden i.r.t. werkgelegenheid.	350.000 euro	
Totaal ombuigingen 2018			850.000 euro

Portefeuilleverdeling

Het college van B&W zal naast de burgemeester bestaan uit 4 fulltime wethouders, één wethouder minder dan in de afgelopen bestuursperiode. De beoogde portefeuilleverdeling is als volgt:

Burgemeester Kees van Rooij | Voorzitter gemeenteraad en college

- Dienstverlening
- Communicatie en representatie
- Openbare Orde en Veiligheid
- Veiligheidsregio
- Handhaving en Toezicht
- Arbeidsmigranten
- **Projecten:** *Greenportcampus, Regionale Uitvoeringsdienst (RUD), Arbeidsmigranten in de regio*

Wethouder Bob Vostermans (CDA) | Regionale economie, Ruimte en Wonen

(1^e locoburgemeester)

- Wonen
- Regionale economie en agro-economische ontwikkelingen
- Ruimtelijke Ordening (incl. grondbedrijf): bestemmingsplannen, vastgoedbeheer (aan-/verkoop), grondzaken
- Sport
- **Projecten:** *Landbouwontwikkelingsgebieden, ruimtelijke projecten (Regio Venlo, DCGV, Klavertje 4), Greenport Venlo, Maasprojecten (CVI, Gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum)*

Wethouder Paul Driessen (Essentie) | Lokale economie, Ontwikkeling en Beheer

(2^e locoburgemeester)

- Lokale Economie en Werkgelegenheid
- Toerisme en Recreatie
- Gebiedsontwikkeling: Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL), Structuurvisie
- Verkeer en Vervoer
- Integraal Beheer Openbare Ruimte (waaronder speelterreinen, kermissen en markten)
- Vergunningen
- **Projecten:** *Maasgaard, Centrumplannen, Park de Peelbergen, International Horse Park*

Wethouder Birgit op de Laak (PvdA) | Zorg en Participatie

(3^e locoburgemeester)

- Zorg en ondersteuning
- Werk en Inkomen
- Jeugdzorg
- Volksgezondheid
- Doelgroepenvervoer
- Milieu, afvalstelsel en duurzaamheid
- **Projecten:** *Programma Sociaal Domein, Zorg als verdienmodel, Hof te Berkel*

Wethouder Ger van Rensch (CDA) | Leefomgeving en Financiën

(4^e locoburgemeester)

- Financiën en Planning & Control
- Personeel en Organisatie, ICT
- Accommodaties / maatschappelijk vastgoedbeheer
- Kunst en Cultuur
- Leefbaarheid
- Onderwijs
- **Projecten:** *'t Gasthoês, snel internet buitengebied*